

СЪДЪРЖАНИЕ:

7. Спътникови системи	94
-----------------------------	----

7. *Спътникови системи*

VSAT мрежите позволяват изграждането на комуникационни мрежи за пренос на данни, аудио и видео информация, включващи обекти и в най-трудно достъпните райони. Технологията дава богати възможности за осъществяване на диалогови приложения за обучение, контрол, файлови трансфери, видео конференции и други мултимедийни приложения. Предимствата на VSAT мрежите са многобройни, като някои от по-важните са: не използват кабелни трасета, което ги прави независими при евентуални повреди; предоставят на всяка клиентска подмрежа комуникационен канал, съобразен с нуждите на потребителя; предоставят високо ниво на сигурност и надеждност.

През 2005 г. са лицензирани два нови оператора на далекосъобщителни мрежи по индивидуална лицензия № 112 за осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа от неподвижната спътникова радиослужба: „БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ” (с две лицензии) и „ХУНГАРО ДИГИТЕЛ” ООД. През 2005 г. на “ТРАНСАТ” АД и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕООД са издадени по още една лицензия, а на „НЕТЕРА” ЕООД са издадени още две лицензии. Към края на годината търговска дейност са декларирали, че осъществяват осем от десетте лицензирани оператора.

„НЕТЕРА ЕООД” има богат опит с инсталирани над 50 VSAT станции, като компанията разполага с обособен технически екип за реализацията на такива проекти. НЕТЕРА предлага пълно дублиране на наземните си услуги чрез комуникационното си съоръжение „СОФИЯ ТЕЛЕПОРТ”, който е един от най-модерните центрове за сателитна комуникация в Югоизточна Европа, откъдето по сателит се излъчват програмите на БТВ, „РАДИО ГОНГ” и „ДАРИК РАДИО”.

“БУЛСАТКОМ” АД, както и „ИНТЕРАКТИВНИ ТЕХНОЛОГИИ” АД под търговската марка ITV Partner, през 2004 г. започнаха дейността си по издадените им индивидуални лицензии и утвърдиха своите позиции в предлагането на цифрова сателитна телевизия на българския пазар. “БУЛСАТКОМ” АД оферира към своите абонати два пакета с цифрови програми: „Икономичен”, съдържащ 13 програми, и „Стандартен”, при който са включени още 21 програми. ITV Partner предлага на абонатите си четири пакета: “ITV Gold” (базов), “ITV Full”, “ITV X” и “ITV XFull”. И двата оператора предоставят на своите клиенти услугата Pay Per View, чрез която може да се поръчват филми или предавания от дома. Използването ѝ изисква допълнително заплащане и може да се активира чрез изпращане на SMS.

Към момента „ТРАНСАТ” АД е изградил за свои клиенти комуникационни мрежи, базирани на ширококолентовите VSAT платформи SkyStar 360E и FaraWay, които обхващат над 650 точки на територията на България, Европа, Близкия Изток и Северна Африка. VSAT мрежата, базирана на Skystar 360E, позволява динамично разпределяне и управление на трафика към отделни терминали, групи или подгрупи от терминали в рамките на общия доставян капацитет в зависимост от изискванията на потребителя. Системата за управление на мрежата осигурява на потребителите средства за наблюдение и контрол, статистическа информация, конфигуриране и генериране на справки. FaraWay е платформа за мултиплексиране и комутация на комуникационни канали по заявка на потребителя. Поддържа глас, факс и данни, както и всички свързани с тях услуги. Свързва телефонни апарати, телефонни централи, корпоративни локални мрежи, безжични локални мрежи (WLAN), базови станции на мобилни оператори, оборудване за данни през сателит.

„ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕООД през 2005 г. продължава да предлага спътниково разпространение на телевизионни и радиопрограми на територията на България, Централна и Източна Европа. Сателитното разпространение на телевизионни

и радиопрограми се осъществява чрез сателит Thor III и се използва MPEG-2 кодиране, което осигурява високо качество на аудио и видео предавания, а също така дава възможност за добавяне на допълнителни аудио и текстови услуги. Клиентите на оператора са български и чуждестранни телевизионни оператори.

Обемът на пазарния сегмент „неподвижни спътникови мрежи” през 2005 г. възлиза на 12,4 млн. лв. и е нараснал с 5% спрямо 2004 г. Нарастването на сегмента е много по-малко в сравнение с това за 2004 г. спрямо 2003 г., което може да се обясни с факта, че за 2005-а от БТК АД са декларирали, че не предоставят VSAT услуги.

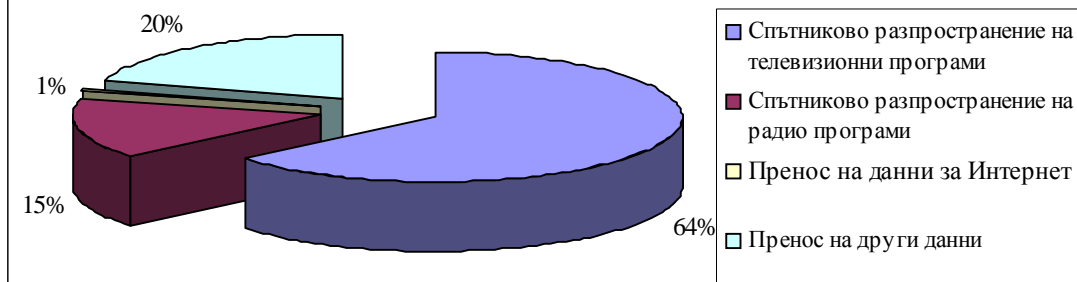

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 82

На графиката по-долу се вижда разпределението на приходите по видове услуги, предоставяни чрез лицензираните VSAT мрежи .

Приходи от неподвижни спътникови мрежи - разпределени по видове услуги за 2005 г.

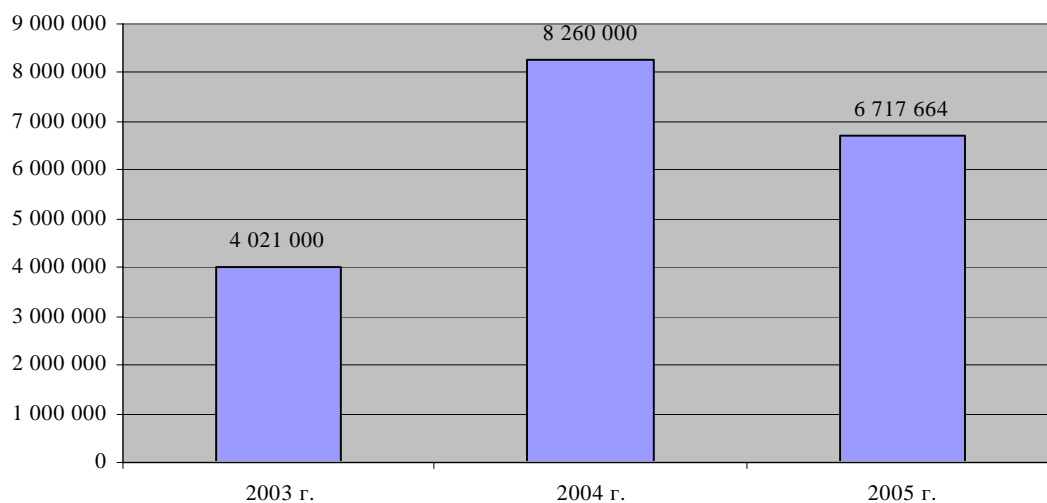
Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 83

Най-много приходи са реализирани от спътниково разпространение на телевизионни програми – около 64% от общите, като заедно приходите от разпространение на радио- и телевизионни програми представляват почти 80% от целия сегмент. Приходите от пренос на данни за Интернет представляват едва 1%.

Операторите са декларирали 6,717 млн. лв. инвестиции, вложени в неподвижни спътникови системи през 2005 г., което е с 19% по-малко в сравнение с 2004 г.

Вложени инвестиции в неподвижни спътникови мрежи (в лв.) за периода 2003 - 2005 г.

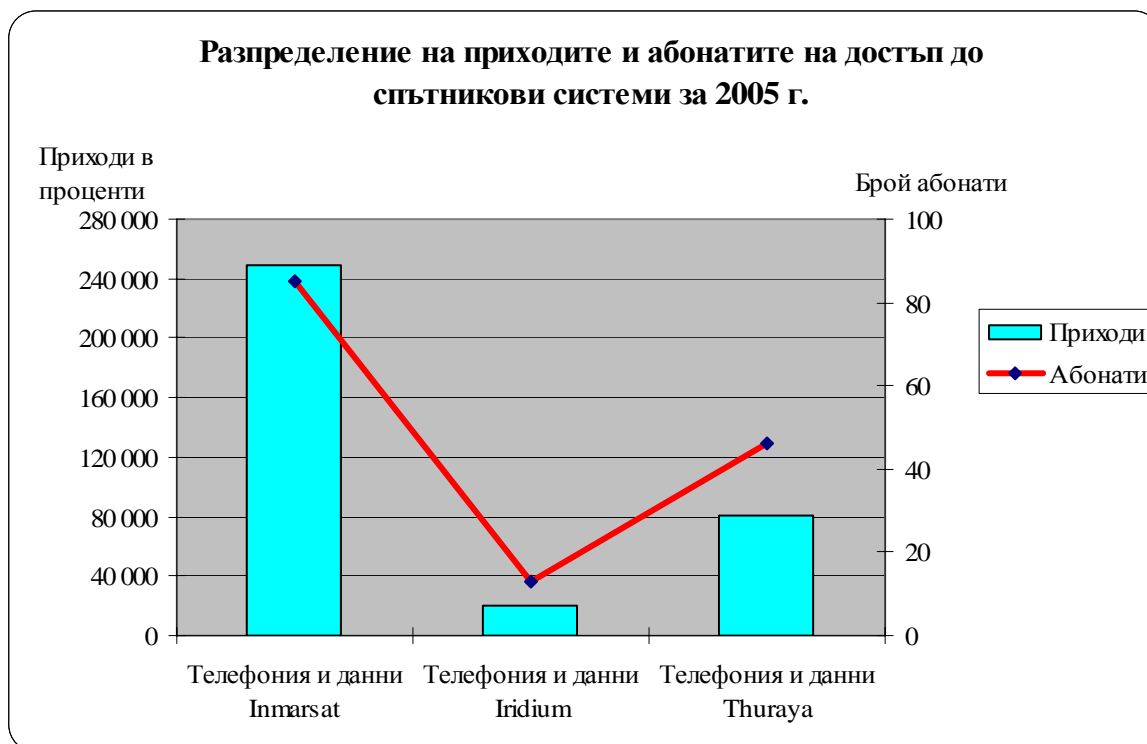
Може да се очаква, че обемът на този пазарен сегмент ще продължи да нараства през следващите години, защото сателитните системи се утвърждават като алтернативна технология на съществуващите наземни кабелни и радиомрежи.

Достъп до спътникови системи

През 2005 г. КРС е издала едно ново удостоверение за регистрация по Обща лицензия № 216 за предоставяне на далекосъобщителна услуга - достъп до спътникови системи на ЕТ „СКЮ – ЮЛИЯ ЛАЗАРОВА”, като операторът е декларирал, че през 2005 г. не е предоставял услуги. Единственият оператор, осъществяващ дейност през 2005 г., е „СКОРТЕЛ” ООД, с издадено удостоверение през 2004 г. Компанията е с утвърдени позиции в сферата на телекомуникациите у нас.

Дейността на „СКОРТЕЛ” ООД е съсредоточена в областта на комуникационните технологии: доставка на оборудване и услуги за мобилни спътникови връзки в системите Inmarsat, Iridium, Thuraya, GPS управление на транспортни средства (автомобили, кораби, самолети) и системна интеграция на информационно-управляващи системи за градския пътнически транспорт, базирани на GSM/GPRS мрежи. Партньори на фирма „СКОРТЕЛ” ООД са спътниковите оператори Telenor (Норвегия), Xantix (Холандия) и MVS (САЩ). Компанията е дистрибутор на производителите на спътниково и морско оборудване Threane&Threane, RCN-Conti, KVH Europe, Navicom, Samyung. „СКОРТЕЛ” ООД е реализирало системи за следене и управление на подвижните обекти (Fleet Management) за корпоративни клиенти, като БНБ, Спешна медицинска помощ и множество други. В своята 12-годишна дейност „СКОРТЕЛ” ООД е доставчик на комуникационно оборудване, услуги, консултантски и инженерингови дейности на следните български фирми и организации: МТС, МВнР, МО, МЗ, МОСВ, БМФ, „Булгаргаз”, БНБ, БНТ, „Гражданска защита”, ВМА и др.

По данни, постъпили в КРС за 2005 г., около 71% от приходите на „СКОРТЕЛ” ООД са от предоставяне на комуникационните услуги на „Inmarsat”, около 6% - от предоставяне на комуникационните услуги за достъп до „Iridium”, и останалите - от достъп до „Thuraya”. Разпределението по приходи и абонати според услугите на „СКОРТЕЛ” ООД е представено на графиката по-долу (фиг. 85):

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 85

Iridium е проект, който използва нискоорбитални спътници, които представляват съвездия от относително неголеми сателити, движещи се на по-малка височина от геостационарните системи. Мрежата на Iridium се състои от 66 спътника, като между тях се осигурява връзка и заявката се обработва директно на самите тях. Тази технология включва активното използване на програмното осигуряване, а също и комутиращи компютри на спътниците. Целта е да се разгърне глобалната мрежа за безжично предаване на говор, факс и пренос на данни.

В бъдеще се очаква ролята на услугите по сателит в световен мащаб да нарасне значително, като се има предвид тенденцията на конвергенция на мрежите и услугите, независимо от териториалното положение на потребителите.